

Annettu julkipanon jälkeen 5.12.2006
Dnro PPO-2006-Y-392-18

ASIA Päätös pilaantuneen maa-alueen puhdistamista koskevan ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta

TOIMINNANHARJOITTAJA JA OSOITE

Neste Markkinointi Oy
Keilaranta 6-8
02150Espoo

PUHDISTETTAVA ALUE JA SEN SIJAINTI

Kohde sijaitse Kempeleen kunnassa, osoitteessa Pohjantie 1363, 90440 Kempele. Kohteen kiinteistörekisteritunnus on 244-896-4-1.

ILMOITUKSEN PERUSTE

Pilaantuneen maa-alueen puhdistamisesta on tehtävä ilmoitus ympäristönsuojelulain 78 §:n 2 momentin perusteella.

VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaan ilmoitus käsitellään ympäristökeskuksessa.

ASIAN VIREILLETULO

Ilmoitus on jätetty ympäristökeskukselle **22.11.2006**

ALUEEN KUVAUS, TUTKIMUKSET JA KUNNOSTAMINEN

Neste Markkinointi Oy:n toimeksiannosta Neste Ouluntullin alueella on suoritettu ympäristötekniisiä maaperätutkimuksia toukokuussa 2004 (PSV-Maa ja Vesi Oy /9M040336 / 15.6.2004) sekä toukokuussa 2005 (Golder Associates Oy / 05-3976). Tutkimuksissa maaperässä sekä pohjavedessä havaittujen epäpuhtauksien levinneisyyden ja pitoisuustasojen tarkentamiseksi alueella suoritettiin lisätutkimuksia syksyllä 2006 (Pöyry Environment).

Kohde sijaitsee Kempeleen kunnassa, Oulun kaupungin eteläpuolella valtatie 4 varrella. Alueella toimii Neste liikenneasema, Jossa harjoitetaan polttoainemyynnin lisäksi ruokaravintolatoimintaa. Liikenneasemalla on myös autojen pesuhalli. Saman kiinteistön alueella toimii myös erillinen, lähinnä raskaan liikenteen käyttöön tarkoitettu D-asema.

Kiinteistö rajoittuu idässä moottoritiealueeseen, pohjoisessa ja lännessä lähinnä metsäalueisiin ja etelässä kallioon louhittuun lampeen.

Alue on loivasti etelään laskevaa. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat eteläpuolella noin 100-200 metrin päässä kiinteistöltä.

Liikenneaseman polttoaineen jakelulaitteet on sijoitettu ravintolarakennuksen pohjoispuolelle, katoksen alle. Katoksen länsipuolella on erillinen rakennus, jossa sijaitsee autojen pesuautomaatti.

Erillinen D-asema sijaitsee liikenneaseman pohjoispuolella, laajan paikoituskentän etelä laidalla. Sekä D-aseman, että liikenneaseman maanalaiset polttoainesäiliöt sijaitsevat liikenneaseman mittarikatoksen ja D-aseman jakelukatoksen välisellä alueella. Liikenneasemaan kuuluvia polttoainesäiliötä on neljä (4).

Maanalaisten polttoainesäiliöiden täyttöputket on sijoitettu betoniseen, matalareunaiseen kaukaloon. Täyttöputkia ei ole suojattu tiiviillä täyttökaivoilla. Täyttöputket on varustettu ylitäytön estimillä. Kaukalossa on myös säiliöiden ilmaputket.

Liikenneaseman sekä D-aseman polttoaineen jakelualueet kuten myös säiliöiden täyttöputkikaukalo on viemäroity polttoaineen erottimeen, joka sijaitsee pesuhallin luoteisnurkalla. Erottimesta on purku Tiehallinnon hulevesiviemäriin.

Liikenneasema ja D-asema on rakennettu 1980 ja 1990- lukujen vaihteessa. D-asema saneerattiin vuonna 2005, jolloin mm. sen ympäristötekniisiä rakenteita uusittiin ja parannettiin (esm. jakelualueen alusmuovi, HDPE).

TUTKIMUKSET

Maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuutta on tutkittu maa- ja pohjavesinäytteitä ottamalla sekä tekemällä näytteille kenttämäärittelyksiä, aistinvaraisia selvityksiä ja laboratorioanalyysyjä.

Maanäytteenoton yhteydessä on havaittu maakerrosrajat ja selvitetty maalajit silmämääräisesti. Vesinäytteet on otettu alueelle asennetuista pohjavesiputkista, joista on samalla havaittu tutkimustyönaikainen pohjaveden pinta.

D-aseman maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuustutkimus suoritettiin keväällä 2004 (PSV- Maa ja Vesi Oy /9M040336 / 15.6.2004). Maanäytteet otettiin monitoimikairalla ns. auger-tekniikalla, jolloin maasta saadaan jatkuva näytesarja. Tutkimuspisteitä oli yhteensä viisi (5) kappaletta. Kairausten yhteydessä suoritettiin silmämääräiset maalajimäärittelykset. Yhteen kairauspisteeseen asennettiin pohjavesiputki(Pvp5).

Golder Associates Oy suoritti keväällä 2005 liikenneaseman alueelle sekä osittain D-aseman alueelle ympäristöarvioinnin, jonka yhteydessä tehtiin seitsemän (7) kairauspistettä.

Edellä mainitun ympäristöarvioinnin yhteydessä havaittiin säiliöalueella pohjavedessä kohonnut öljyhiilivetyypitoisuus. Pitoisuustason varmistamiseksi ja levinneisyyden selvittämiseksi säiliöalueelle sekä pohjavesivirtauksen alapuolelle asennettiin (Pöyry Environment Oy) syksyllä 2006 kolme (3) pohjavesiputkea. Putkista otettiin vesinäytteet sekä pohjaveden pinta mitattiin.

Yhteenveto

Säiliöalueelta otetuissa maanäytteissä havaittiin öljyhiilivetyypitoisuuksia pisteissä S7 ja S8, joissa ylittyy sekä ohje-että raja-arvotaso. Havaitut öljyhiilivedyt ovat lähinnä keskitiskeitä (2200-18000 mg/kg) sekä jonkin verran hauhtuvia hiilivetyjä (300 mg/kg). Pitoisuuksia havaittiin 4 m maanpinnasta.

Pohjavesinäytteissä havaittuöljyhiilivetyypitoisuuden kokonaisarvo vaihteli välillä n. 200-14000000 µg/l. Suurimmat pitoisuudet havaittiin säiliöalueen länsipuolella (Pvp4 ja S7).

RISKIARVIO

Suoritettujen tutkimusten perusteella Neste Ouluntullin säiliöalueen pohjavesi ja osin maaperä ovat öljyhiilivetyjen likaamia. Havaitut pohjaveden pitoisuudet ovat paikoin huomattavan korkeita.

Maanäytteissä havaitut kohonneet öljyhiilivetyypitoisuudet voivat olla voimakkaasti öljyhiilivetyypitoisen pohjaveden "leimaamia". Näytteet pisteistä S7 ja S8 (säiliöalue) on otettu 4m maanpinnasta eli pohjavesitasolta aivan kallion pinnasta.

Tutkimuskohteen maaperä on suhteellisen heikosti vettä johtavaa, joten epäpuhtaudet eivät leviä nopeasti pohjavesivirtauksen mukana laajemmalle alueelle. Hidasta leviämistä kuitenkin tapahtuu.

Öljyhiilivetyjä ei esiinny pintamaakerroksissa, joten riskiä ruuansulatuselimistön altistumiselle ei ole. Myöskään altistuminen hengitysilman välityksellä ei ole ilmeinen, koska epäpuhtauksia esiintyy lähinnä keski- ja raskasjakeissa, jotka ovat heikommin haihtuvia.

Havaitut pitoisuustasot ovat niin merkittäviä, että alueella tulee suorittaa lähinnä pohjaveden kohdistettavia kunnostustoimia.

Kunnostustoimet

Kunnostustoimet sisältävät pääkohdittain seuraavat toimenpiteet:

- pahiten likaantuneelle alueelle (säiliöalueen länsipuoli, piste Pvp4)rakennetaan porakaivokalustolla siiviläputkikaivo
- kaivosta pumpataan öljyistä pohjavettä olemassa olevien viemärijärjestelyjen kautta olemassa olevaan öljynerottimeen

Kunnostusalueelta pumpattava pohjavesi johdetaan pesuhallin nurkalla sijaitsevaan öljynerottimeen. Erotin on sekä liikenneaseman että D-aseman yhteinen polttoaineen erotin.

Pumpattavan veden määrää säädellään kellokytkimen sekä sulkuventtiilin avulla siten, ettei erottimen erotuskapasiteetti ylity.

Tutkimukset ja tutkimustulokset ilmenevät tarkemmin Pöyry Environment Oy:n pohjaveden kunnostussuunnitelmasta (13.11.2006) ja hakijan ilmoituksesta (21.11.2006).

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Kunnostuksesta on oltu yhteydessä Oulun seudun ympäristöviraston ympäristötarkastajaan Matti Tynjälään puhelimitse 30.11.2006. Hänellä ei ollut huomautettavaa asian johdosta.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitettua alueen puhdistamisen esitetyn ilmoituksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Kunnostus on toteutettava Pöyry Environment Oy:n laatiman kunnostussuunnitelman (13.11.2006) ja hakijan 21.11.2006 päivätyn ilmoituksen mukaisesti. Ennen kunnostustyön aloittamista on kunnostuksesta ilmoitettava ympäristökeskukselle ja Oulun seudun ympäristövirastolle. Ennen töiden aloittamista on pidettävä alkukatselmus ja lopussa loppukatselmus, ellei näitä katsota tarpeettomaksi työn kannalta. Ennen töiden aloittamista ympäristökeskukselle ja Oulun seudun ympäristövirastolle on ilmoitettava työmaan ympäristötekniikan asiantuntija. Ennen töiden aloittamista on töistä ilmoitettava tarvittaessa myös lähinaapureille.

2. Maaperän kunnostuksen tavoitetaso on SAMASE- raja-arvotaso:

- haihtuvat hiilivedyt (TVOC, C4-C10)	500 mg/kg
- keskitisleet (C11-C23)	1000 mg/kg
- raskaat jakeet (C23-C36)	2000 mg/kg
- bentseeni	25 mg/kg
- tolueni	120 mg/kg
- etyylibentseeni	50 mg/kg
- ksyleeni	25mg/kg
- MTBE	100 mg/kg

Suoritettavien massanvaihtotöiden yhteydessä havaitut pilaantuneet maat on toimitettava luvalliseen käsittelypaikkaan. Pilaantuneet maat on korvattava tarvittaessa puhtailla mailla. Kaivutöiden yhteydessä poistettuja massoja, joissa ei ole tavoitepitoisuuden ylittäviä pitoisuuksia, voidaan käyttää kaivantojen täytössä. Alueen täyttöä ei saa aloittaa ennen ympäristökeskuksen hyväksyntää. Kuljetettaessa pilaantuneita maita luvalliseen käsittelypaikkaan on huolehdittava, että maa-aines ei aiheuta esim. pölyhaittaa ympäristöön. Tarvittaessa kuormat on kasteltava tai peitettävä ressuilla.

Pohjaveden kunnostuksen tavoitetaso:

- öljyhiilivedyt (C10-C36)	3mg/l
- haihtuvien hiilivetyjen kokonaispitoisuus	2 mg/l

Mikäli massanvaihdon yhteydessä syntyneissä kaivannoissa esiintyy pohjavettä on seurattava pohjaveden pilaantuneisuutta esim. kenttätestein ja tehtävä laboratorioanalyysiä pitoisuuksien selvittämiseksi. Pilaantunutta pohjavettä voidaan poistaa esim. loka-autolla imemällä tai pumppaamalla erilliseen säiliöön tai johtamalla likaantunut vesi öljynerottimen/aktiivihiilisuodattimen kautta viemäriin, mutta viemärin haltijalta on hankittava kirjallinen lupa vesien johtamiseen. Pilaantunut vesi on toimitettava luvalliseen käsittelypaikkaan. Kohteeseen on asennettava siiviläputkikaivo, jonka avulla pohjavettä voidaan poistaa sen jälkeen, kun kaivannot on täytetty. Pilaantunut pohjavesi on johdettava öljynerottimen kautta Tiehallinnon hulevesiviemäriin. Johtamiselle on saatava kirjallinen lupa Tiehallinnolta.

3. Jos kunnostustyön aikana ilmenee oleellista muutosta suunnitelmaan, tästä on ilmoitettava ympäristökeskukselle ja Oulun seudun ympäristövirastolle. Ympäristökeskus hyväksyy mahdolliset muutokset. Kunnostuksesta on tehtävä loppuraportti kolmen kuukauden kuluessa loppukatselmuksesta. Raportti toimitetaan Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle ja Oulun seudun ympäristövirastolle; ympäristökeskukselle raportti on toimitettava sekä kirjallisena että sähköisenä.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Perustelut

Ympäristökeskuksen käsityksen mukaan kunnostaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja edellä mainituin ehdoin täyttää ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaiset vaatimukset. Puhdistamisesta ei aiheudu lisääntyvää maaperän tai pohjaveden pilaantumista eikä hajua tai melua siten, että ympäristö pilaantuisi puhdistamisesta.

Päätöksessä mainitut ehdot ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 75 §, 78 §, 105 §

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 26 §, 27 §

MAKSU JA SEN PERUSTELUT

Maksu 616 €

Ympäristöministeriön päätöksessä alueellisten ympäristökeskusten maksullisista suoritteista määrätään julkisoikeudellisten suoritteiden maksuista. Päätöksen mukaan maksu pilaantuneen maa-alueen kunnostusta koskevasta käsittelystä määräytyy käytetyn työajan mukaan. Tämän ilmoituksen käsittelyyn on käytetty aikaa 16 tuntia.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Ympäristöministeriön päätös alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1237/2003)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös hakijalle saantitodistuksella suoritemaksua vastaan.

Jäljennös maksutta:

Oulun seudun ympäristövirasto

Pöyry Environment Oy

Suomen ympäristökeskus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen 4.1.2007 mennessä.

Valitusoikeus on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- alueellisella ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristölupapäällikkö

Martti Seppälä

Rakennusmestari

Matti Petänen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto - oikeudelta** valituskirjelmällä.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä**. Valitusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan päättyessä klo 16.15.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto - oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto - oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993, muut. 974/2001, 1024/2002 ja 1280/2005) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto - oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 82 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	vaihde 010 36 42611; telekopio 010 36 42760
sähköposti:	vaasa.hao@om.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15